

STRANA 2

Jarní procházky

v dubnu s Pražskou informační službou

Pohled do vědy

co je nového v Akademii věd?

STRANA 3

Tichý dobrodruh

rozhovor s Mirkem Lukešem

Nestrašit matematikou

nový přístup k výuce matematiky

STRANA 4

Španělsko na Hradě

výstava v Císařské konírně

Hurvínek bez kravaty

známé loutky zcela neznámě

STRANA 5, 6

Dubnová kultura

divadla, kina, koncerty, výstavy

Emil Skamene

osobnost české imunogenetiky

SASA INTERIÉR s.r.o.
Komenského 100, 252 30 Revnice
tel./fax: 257 710 312
tel.: 725 587 547, 776 742 204

Zlínská architektura 1910–1960 v Národní galerii

Vstoupíte-li nyní do respíra a prostor levého křídla v 1. patře Veletřního paláce, dýchne na vás atmosféra jednoho z architektonicky nejzajímavějších měst naší republiky, Zlína. V období od roku 1910 až do druhé světové války se původně venkovské městečko s pár tisíci obyvateli proměnilo ve velké, živé a prosperující město, jehož rozvoj na vrchli tehdejší renomovani urbanisté a architekti prosazující nejmodernější myšlenkové směry.

Pod plány velkolepé funkcionalistické výstavby byli podepsáni F. L. Gahura, Jan Kotěra, Vladimír Karfík a další velká jména, která vtiskla městu Zlín – a ve svém důsledku i celému kraji – specifickou tvář. Výstava, která obdivuhodnou proměnu městečka v tepoucí pokrokovou metropoli dokumentuje, svým názvem jednoznačně vypovídá o tom, co ke zlínskému zázraku vedlo: Fenomén Baťa.

Vstupní část výstavy ozřejmuje časovou souslednost vzniku a vývoje legendární firmy Baťa, prvních úspěšných let již před 1. světovou válkou, kdy pod vedením Tomáše Bati seniora přerostla manufakturní výroba ve velkovýrobu a počala tak výrazně

Později o něm pronesl světoznámý architekt Le Corbusier, že „jest zářivým fenoménem“.

Pro dokreslení rychlosti vývoje je třeba uvést alespoň několik čísel: V roce 1917 firma Baťa kromě investic do vlastní výroby obuvi postavila cihelny, kopytárnu, koupila elektrárnu ... denně vyrobila 10 000 párů obuvi, zaměstnávala 5 000 osob. V roce 1930 dosáhla denní výroba 100 000 párů obuvi, byl zaveden 40 hodinový pětidenní pracovní týden, položeny základy budování Baťova (dnešních Otrokovic). V letech 1931–32 bylo ve Zlíně postaveno celkem 9 nových továrních budov, 2 skladiště, plynárna, obchodní dům, 6 internátů pro Mladé muže a Mladé ženy, 500 rodinných domů pro zaměstnance, v Brně byl postaven Dům služeb Baťa. (V Praze je obchodní dům na Václavském náměstí již od roku 1929.)

TYPICKÝ RUKOPIS ARCHITEKTŮ VE ZLÍNĚ I V BRAZÍLIÍ

S rychlým tempem rozvoje firmy muselo držet krok i město, které se pod Baťovým vedením stalo jedním z nejvýraznějších center meziválečné architektury v českých zemích.

Expozice, která přináší množství dobových fotografií a architektonických nákrešů a plánů, nejen dokumentuje budování funkcionalistického Zlína, ale vyvolává i představu, že stojíme na některém z mnoha zelených prostranství mezi vzdušnými moderními budovami a rozhlížíme se kolem. Tvůrci výstavy použili například snímky Josefa Sudka, který v roce 1935 přijel na Baťovo pozvání naofit Zlín. Město jako urbanisticko-architektonický celek nemělo a nemá v evropském měřítku obdoby. Je koncipováno do podoby zahradního města s přísným funkčním zónováním, vychází z architektury továrních objektů (velkorysost pojetí je doložena plány architekta Gahury). Dá se tedy mluvit o industriální estetice a modelu organizace života. Zlín získal svou charakteristickou tvář, danou nejen standardizovaným pojetím výstavby, ale i novým životním stylem. To vše se projevilo i ve firemní výstavbě mimo něj – v realizaci obchodních domů v celé republice i v zahraničí a především při výstavbě urbanistických celků v zemích,

Náměstí Práce, pohled ke vstupu do továrny, v popředí Obchodní dům a tržnice (KGVUZ).

kam firma expandovala. (Slovensko, ale také Indonésie nebo Brazílie) I tato výstavba – často tisíce kilometrů daleko od Zlína, je dodnes snadno rozpoznatelná, stejně jako charakteristické řešení prodejen obuvi Baťa v USA, západní Evropě i jinde.

6,15 × 6,15

Základem zlínské architektury je jedno z nejrozsáhlejších a zároveň nejpromyšlejších užití dokonalé standardizace a typizace, maximální ekonomizace pořízené stavby a maximální zjednodušení a omezení počtu stavebních prvků na všechny typy staveb. Železobetonový skelet s unifikovaným rozponem 6,15 × 6,15 m byl užít pro výstavbu továrních objektů, škol, hotelů i internátů. K tomu cihelná vyzdívka a okna v kovových rámech. Výsledkem je jedna z nejpůsobivějších větví moderní architektury, rychlá, úsporná, racionální, dokonale funkční a bezozdobná. Architektura, jež zároveň funguje jako firemní značka, se zde uplatňovala až do šedesátých let 20. století, kdy i ve Zlíně zvítězil „panelový mor“ jako v celé republice.

Výstavnímu sálu, v němž je fotograficky i plány zdokumentována bytová výstavba pro zaměstnance, proslulé Baťovy domky i moderní byty v činžovních domech, vévodí citát Tomáše Bati seniora:

„Přemyslový zaměstnanec je při své práci služebníkem, musí proto mít takové možnosti soukromého života, aby se mohl cítit ve svém domě králem.“ Při pohledu na komfort tohoto bydlení pozdějším obyvatelům paneláků zbývá jen tiše závidět.

NEJEN ARCHITEKTURA

Výstava v NG vzdává hold nejen unikátní architektuře, k jejímuž uplatnění došlo ve Zlíně díky rozvoji Baťových továren. K dokreslení atmosféry zlínského fenoménu zde najdeme samozřejmě i vitríny s ukázkami baťovské obuvi – a žasneme nad aktuálností designu i na první pohled viditelnou kvalitou. Prohlédneme si i další výrobky – gumové hračky, pneumatiky, dokonce elegantní jízdní kola pod značkou Baťa. Nahlédneme do dokumentů, které provázely Baťovy zaměstnance jejich pracovním týdnem (Týdení pracovní program) i volným časem (Deník mladého muže), je zde připomenuta i známá baťovská reklama, která vytvořila vlastní charakteristický vizuální styl, zdokumentován i vznik zlínského filmového studia.

Národní galerie připravila skutečně bohatý doprovodný program k výstavě. Kromě komentovaných prohlídek (7., 19., 21., 28., 29. dubna a 17. a 31. května) je připravena tematická výtvarná dílna pro studenty a dospělé, další pak pro děti. Také otevřený ateliér s typickým názvem *Bota* je určen pro děti i rodiče. Novinkou jsou programy pro pedagogy, kteří se chtějí připravit na návštěvu výstavy než přivedou své studenty. Více na www.ngprague.cz

Výstava vznikla ve spolupráci NG a Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně, spolupodílelo se město Zlín a Zlínský kraj. Trvá do 31. května.

Autorkami koncepce a kurátorkami jsou Ladislava Horňáková a Radomíra Sedláková **Martina Fialková**

Vladimír Karfík: Správní budova firmy Baťa, 1939, snímek J. Brunner-Dvořák (MuMB)

ovlivňovat chod města. S dalším rozvojem firmy – již s několika tisíci zaměstnanců – vyvstala potřeba jejich ubytování, ale i dalšího vzdělávání a dle baťovských zásad i odpočinku. Současně s vedením firmy zastával Tomáš Baťa i funkci starosty, do níž byl poprvé zvolen v roce 1923. Tou dobou nastával největší rozkvět firmy i města, přičemž došlo k prolnutí obou těchto organismů a vzniku současné podoby města Zlína.

Velikonoční festival Praha poprvé

5. dubna – 14. dubna

Velikonoční festival Praha je letošní novinkou. Jeho zakladatelé, tedy vedení Pražských symfonií (FOK) ve spolupráci s vedením České filharmonie, mu dali do vínku specifické zaměření. V období začínajícího jara a významného křesťanského svátku Velikonoc chce nejen rozsahem, ale i ambicemi nikoli malý festival nabídnout kvalitní koncerty tematicky spjaté s těmito dny.

Chce nabídnout jak Pražanům, tak i turistům hodnotnou alternativu k nejrůznějším koncertům duchovní hudby ne zvláště valné úrovně, konaných po některých pražských kostelech. Hudba s duchovním přesahem rozezní během tohoto festivalu především prostory Obecního domu a Rudolfinu, v případě komorních koncertů i kostela sv. Šimona a Judy nebo kapele sv. Vavřince.

V prvním ročníku sice dominuje hudba dávnějších období, od středověku až po pozdní baroko, ale mezi čtrnácti koncerty najdeme i českou premiéru zajímavé skladby z 20. století. Jde o *Kvartet pro konec času* (1941) francouzského skladatele Oliviera Messiaena v podání AD Trio Prague. Skladba byla inspirována válečným nasazením a zajetím autora. (Hraje se 7. dubna v kostele sv. Vavřince).

Druhou českou premiérou je oratorium *Il rè del dolore* Antonia Caldary, plodného italského skladatele, který také dirigoval korunovační operu v Praze r. 1723. V interpretaci souboru Collegium Marianum ji uslyšíme u Šimona a Judy dne 10. dubna.

Velké orchestrální koncerty Velikonočního festivalu, si rozdělili dva nepřehlédnutelní dirigenti.

Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK na obou koncertech, na nichž zazní slavné Dvořákovy *Requiem*, řídí šéfdirigent Jiří Kout, což slibuje nevšední zážitek. Zpívá Český filharmonický sbor Brno a sólisté.

Martina Fialková

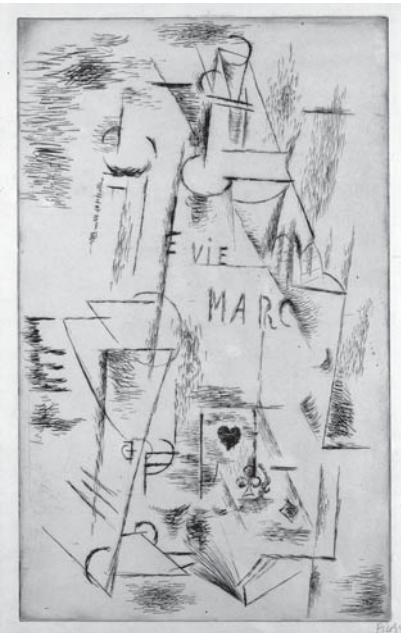
Picassova grafika 1909–1968

Pablo Picasso, Španěl baskického původu. Malíř, grafik, sochař, keramik. Grafickými technikami se zabýval v průběhu celého svého života. Národní galerie ze svých sbírek představuje reprezentativní kolekci Picassových grafik ve dvou částech.

První, již ukončená, se věnovala období 1904–1905, tedy od příchodu malíře do Paříže. Prošel expresivním modrým obdobím, lyrickým růžovým obdobím, objevil africké masky. V té době Picassův ateliér navštívil Daniel-Henry Kahnweiler, jehož galerii vyhledávali sběratelé moderního umění, mezi nimi později také Vincenc Kramář. Téměř čtyři roky se Picasso grafice vůbec ne-

věnoval. Teprve v roce 1909 se k tiskům vrátil. A právě tady začíná druhá část výstavy. O umělci a jeho díle hovoří zasvěcené kurátorka výstavy Olga Uhrová, která provází návštěvníky také při komentovaných prohlídkách.

Suché jehly *Dva akty* a *Zátíší s kompotovou mísou* tvořil Picasso pod vlivem Paula Cézanna. Ve stejném roce vznikla rozměrná kresba *Zátíší s dýmku* a bronzová plastika *Hlava ženy*, která vystavený soubor grafik doplňuje. K vrcholným kubistickým dílům patří *Zátíší s lahví* z r. 1911–1912, do něhož umělec vepsal jméno ženy, kterou miloval v té době: MARCELLA. Spolu s Braquem se Picasso snažil o návrat k souvislostem, které byly kubismem oslabeny. Rozvíjeli nové formy a techniky, vytvářeli koláže, assembláže. Motívem a inspirací se stávaly předměty, které je obklopovaly. Tehdy vznikla i koláž *Zátíší se sklenicí, lahví a hrací kartou*. Ve dvacátých letech se navrátil k figuře a ke klasicismu. Sem patří lept *Tři koupající se ženy*, v němž dal autor přednost kresbě jedním tahem. Stejným způsobem ilustroval Ovidiovy *Metamorfózy*. Léta třicátá vykazují prvky exprese a surrealismu. Pro *Hlavu ženy* se Picassovi stala múzou Marie Thérèse, jejíž tvář i postava byly v té době v jeho tvorbě všudypřítomné. Spolupracoval s tiskařem F. Mourlotem, do roku 1962 vytvořil rychle za sebou 350 litografií. Jednou z nich je *Žena se sítkou na vlasy*, inspirovaná jeho další družkou, François. Proces vznikání této práce si zaznamenával přímo do listu. Picassova malířská a kresebná erudice neztřácela na síle. V roce 1968, ve svých téměř

Zátíší s lahví, 1911–1912 (Suchá jehla, papír, 50 × 30,6 cm, Národní galerie v Praze)

**Vestavěné skříně
KUCHYNĚ
Nábytek na míru**

SASA INTERIÉR s.r.o.
Komenského 100, 252 30 Revnice
tel./fax: 257 710 312
tel.: 725 587 547, 776 742 204

Jak rychle letí čas

Je to již přesně rok, co se pod těmito texty objevuje moje jméno. Ani jsem si toho málem nevšiml, nebýt náhody při listování archivem čísel. A tak jsem zjistil, že zatímco v dubnu 2008 jsem psal o tom, že „jaro se nějak ne a ne rozhoupat, rozjasnit“, letos je počasí daleko přívětivější. Tedy alespoň v tomto momentě u mě za oknem...

Loni jsem také zmínil, že „mně osobně přináší v každé roční době potěšení a radost hudba“. Při pohledu do obsahu těchto Listů mě zaujal titulke „Velikonoční festival Praha poprvé“. Že je to novinka, která přináší koncerty tematicky spjaté s těmito dny, se dočtete sami. Mě však oznámení inspirovalo k pohledu do historie a zjistil jsem, že například mezinárodní hudební festival Pražské jaro se letos bude konat již po čtyřašedesáté a Pražský podzim se držel osmnáct let. A to si celkem jasně pamatuji, jak jsem se podíval, když se název Pražský podzim první rok v ulicích objevil. Tedy podívalo především proto, jak jednoduše byla tato hudební protiváha tradičního Jara nazvána... Třeba se „Pražské Velikonoce“ také dočkají svého jistého místa na jarním slunci.

Z jiného, avšak také s časem souvisejícího pohledu mě oslovilo povídání o výstavě Zlínská architektura 1910 až 1960 v Národní galerii. Z větší části se točí kolem „fenoménu Baťa“. A zde se právě můžeme podívat na to, jak rychle běží čas, z druhé strany. Totiž, že mnohé z toho, co dnes bereme jako úžasný, převratný postup, využívalo ve svých službách už Baťovo impérium. Třeba Baťův zlínský mrakodrap z roku 1938 byl nejvyšším u nás a druhým v Evropě. Odsuzované „tapetování“ billboardy kolem silnic a na domech provozovali také již Baťové za první republiky. Slovy klasika lze říci: Nihil novi sub sole. Český: Nic nového pod sluncem.

Závěrem vám popřiji, stejně jako loni: „Pěkné, pokud možno sluncem prozářené jarní dny“.

Ondřej Sedláček

PŘIPOMEŇME SI V DUBNU

- 11. 4. 1949 zřízeno nakladatelství Státní nakladatelství dětské knihy, nyní Albatros – 60 let
- 18. 4. 1869 potvrzen statut České polytechniky, později ČVUT – 140 let

PLACENÁ INZERCE

**Protože před Vámi
nic neskrýváme**
■ bez skrytých poplatků
■ bez ručitele nebo ručení
nemovitostí
■ jednoduše peníze na cokoli

Váše záruka
800 180 188
www.provident.cz

PROVIDENT
Víc než jen půjčka

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v dubnu na procházku?

Pražská informační služba, tel.: 221 714 152, 221 714 151, www.pis.cz. (Vstup na akce 50,- Kč, není-li uvedeno jinak.)

■ **1. stř. Kostel sv. J. Nepomuckého na Hradčanech – perla vrcholného baroka.** K 280. výročí svatořečení sv. J. Nepomuckého. Začátek v 16.00 před vchodem na rohu ulic U kasáren a Kanovnické. (S. A. Marchal)

■ **4. so. Národní divadlo.** Celková prohlídka (stejně i 12. a 26. 4.). Začátek každou půlhodinu od 8.30 do 11.00 před vchodem. Objednané skupiny nad 15 osob mají přednost. Ve skupinách je max. 50 osob. Vstup 70 Kč. (průvodci PIS)

■ **Dům zpěváckého spolku Hlahol.** Prohlídka koncertního sálu s malbou A. Muchy a muzea Hlaholu. Začátek ve 14.00 na Masarykově nábř.16, P 1. (A. Škrlandová)

■ **Toulky hudební Prahou II. část – Staré Město.** Procházka připomene osobnosti hudby domácí i zahraniční, které působily v Praze. Začátek v 15.00 u pomníku J. Jungmanna na Jungmannově nám. (E. Sokolová)

■ **5. ne. Pražská domovní znamení.** Na trase z Křižovnického náměstí Karlovou ulicí na Mariánské náměstí se setkáme v domovních znamenech s kamennou mořskou pannou, zlatým hadem, bílým lvem a zelenou žábou. Začátek ve 14.00 u pomníku Karla IV. na Křižovnickém nám. (Z. Kobylková)

■ **Vyšehrad a jeho tajemné legendy. (stejně i 19. a 26. 4.)** Prohlídka areálu vč. hřbitova a kasemat, podzemních chodů někdejší barokní pevnosti. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. (průvodce PIS)

■ **Za secesní architekturu na Nové Město.** Z cyklu „Prahou tisíciletou“ přiblíží nejvýznamnější secesní stavby Nového Města. Začátek ve 14.00 před budovou ND na Národní třídě (J. Škochova)

■ **7. út. Hotely, kavárny a kabarety aneb „U Bucků zhaslí“.** Po stopách kdysi slavných podniků kolem Jungmannova náměstí, Na Příkopě, v Hybernské a Na Poříčí. Začátek v 16.00 u pomníku J. Jungmanna na Jungmannově nám.(B. Kocourek)

■ **8. stř. Velikonoce – nejvýznamnější křesťanský svátek.** Přednáška přiblíží tradici velikonočních zvyků. Přednáška od 17.00 v sále ÚVL PIS, Arbesovo nám. 4, P 5 (V. Vavřinová)

■ **9. čt. Masarykův architekt.** Vycházka připomene práce architekta J. Plečnika na nádvo-

řích a v zahradách Pražského hradu i příběh žulového monolitu na třetím hradním nádvoří. Začátek v 16.00 naproti Jízdně Pražského hradu v ulici U Prašného mostu. (H. Čenková)

■ **11. so. Po stopách nebeského Jeruzaléma.** Popis jedinečné koncepce Nového Města pražského, odhalující fascinující záhady a souvislosti. Začátek v 14.00 u Novoměstské radnice na Karlově nám. (P. Kučera)

■ **Z Janského vršku na Tržišti.** Procházka do míst bývalé osady Obora u sv. Jana a Vlašské čtvrti. Začátek ve 14.00 na Janských schodech z Nerudovy ul. (J. Nováková)

■ **Po malostranském břehu.** Procházka po břehu Vltavy od Strakovy akademie po vltavské náplavce k Hergetově cihelně a na Kampu. Začátek v 15.00 v atriu metra A „Malostranská“. (E. Sokolová)

■ **12. ne. Národní divadlo.** (viz 4. 4.)

■ **Klausová synagoga.** V rámci cyklu „Poznávejte Židovské město“. Začátek v 10.00 u Klausové synagogy v ul. U Starého židovského hřbitova, P 1. Omezený počet na 30 osob. Vstup 50 Kč + jednotné do objektu 50 Kč. (Z. Tlášková)

■ **O Velikonočních na Vyšehrad.** Prohlídka areálu včetně hřbitova, národního pohřebiště významných osobností české vědy a kultury. Součástí je návštěva kasemat, podzemních chodů někdejší barokní pevnosti. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. (průvodce PIS)

■ **Z Hagiboru do Malešic.** O minulosti a současnosti této části našeho hlavního města. Začátek ve 14.00 ve vestibulu stanice metra A „Želivského“. (B. Švejnhová)

■ **14. út. Nová budova ČSOB v Radlicích.** Prohlídka vybraných prostor budovy a procházka po okolí až na Smíchovský hřbitov. Omezený počet na 30 osob. Začátek v 15.00 před budovou v Radlické ul. 333/150, P 5. (J. Stěnička)

■ **16. čt. Týnský dvůr neboli Ungelt.** Vycházka nás zavede do míst, kam už ve středověku směřovali cizí kupci a bylo též nazýváno Veselý dvůr. Začátek v 16.00 před vchodem do Ungeltu v Týnské ul. 639, P 1. (M. Racková)

■ **18. so. Od Dvou slunců ke Třem housličkám.** Pro děti (vhodné od šesti let – v do-

vodu dospělé osoby) v rámci cyklu „Děti, poznejte Prahu!“. O domovních znamenech a osobnostech Malé Strany spojené s návštěvou kostela sv. Mikuláše. Začátek v 10.00 naproti domu U dvou slunců v Nerudově ul. na Malé Straně. Vstup děti 40 Kč/dospělí 50 Kč + jednotné do objektu 35 Kč. (Z. Tlášková, M. Koblihová)

■ **Dendrologická zahrada v Průhonicích. Vrboviště, Údoličko, Barevná louka, Černý rybník a Červeňáček** – tato idylická místa poznáte v rozlehlém parku s ukázkami různých druhů okrasných dřevin. Začátek ve 13.00 na stanici aut. č. 324 „Čestlice-Global“ (jede od metra C „Opatov“ ve 12.25). Vstup 50 Kč + do zahrady 40/20 Kč. (B. Švejnhová)

Löwitovův mlýn v Libni

■ **Pojďte s námi počítat pražské věže.** O věžích na Hradčanech a Malé Straně s prohlídkou zvonice kostela sv. Mikuláše. Začátek ve 14.00 u pomníku hvězdářů, zastávka tram. č. 22 „Pohořelec“. Vstup 50 Kč + jednotné do objektu 20 Kč. (J. Pehe)

■ **Z Valdštejnské zahrady do Vojanových sadů.** Z cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“ přiblíží nejen botanické zvláštnosti zahrad, ale také osobnosti, které jsou spojeny s těmito místy. Začátek v 15.00 v atriu metra A „Malostranská“. (H. Čenková)

■ **19. ne. Vyšehrad a jeho tajemné legendy.** (viz 5. 4.)

■ **Procházka Žižkovem** – významné osobnosti, sochy, zajímavosti a historie Žižkova. Začátek ve 14.00 na stanici tramvaje č. 5, 9 a 26 „Lipanská“. (H. Lukešová)

■ **Thomayerovy sady v Libni.** V rámci cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“ nás zavede na naučnou stezku Thomayerových sadů, ke kostelu sv. Vojtěcha, kolem secesní libeňské sokolovny a Löwitova mlýna. Začátek v 15.00 na stanici tramvaj č. 10, 24, 25 „Stejskalova“. (E. Sokolová)

■ **21. út. Kostel sv. Michala v Jirchářích.** Prohlídka kostela a procházka po zdejší čtvrti V Jirchářích. Začátek ve 14.00 před vchodem do kostela v Opatovické ul., P 1. (A. Škrlandová)

■ **23. čt. Za secesní architekturu na Staré Město.** Z cyklu „Prahou tisíciletou“ přiblíží secesní stavby na Starém Městě. Začátek v 17.00 před budovou Obecního domu. (J. Škochova)

■ **25. so. Královská zahrada z botanického hlediska.** V rámci cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“ poznáte jinan dvoulobočný, lísku tureckou i exotický strom, kdysi označený jako živá zkamenělina. Začátek ve 14.00 před vstupem do zahrady, stanice tramvaje č. 22 „Královský letohrádek“. (V. Válová)

■ **Rudolfínium – dnes sídlo České filharmonie.** Prohlídka významné novorenesanční budovy konce 19. století. Začátek v 16.00 před vchodem z Alšova nábř. (H. Lukešová)

■ **Ze Lhotky k Černému koni.** Vycházka s pěší trasou 4 km nás zavede také do kostela P. Marie královny míru na Lhotce. Začátek ve 14.00 na stanici autobusů č. 139 a 205 „Lhotka“, odjíždějí od stanice metra C „Kačero“v“. (B. Kocourek)

■ **26. ne. Národní divadlo.** (viz 4. 4.)

■ **Vrtbovská zahrada.** V rámci cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“ poznáme jednu z nejkrásnějších pražských barokních zahrad. Začátek ve 14.00 před vchodem do Vrtbovského paláce (nároží Karmelitské a Tržiště). Vstup 50 Kč + do zahrady 45/30 Kč. (M. Racková)

■ **Poznejte krásu vyhlídky z Vyšehradu.** (viz 5. 4.)

■ **Drahaňskou roklí.** Pěší trasa cca 6 km po pravém břehu Vltavy nás zavede do Drahaňské rokle kolem Drahaňského mlýna až do Dolních Chaběr. Začátek v 15.00 na konečné stanici autobusu č. 112 „Podhoří“ (jede od metra C „Nádraží Holešovice“). (P. Lešovská)

■ **27. po. Utajené zahrady Malé Strany.** V rámci cyklu „Kouzlo pražských zahrad a parků“ poznáme i běžné nepřístupné zahrady na Malé Straně. Začátek v 15.30 před domem U tří červených růží č.9 ve Vlašské ul., P 1. (M. Racková)

■ **28. út. Působení dominikánského řádu v českých zemích.** Přednáška z cyklu „Dějiny církevních řádů“. Začátek v 17.00 v sále PIS, Arbesovo nám. 4, P 5, malá učebna v přízemí. (D. Budinská)

■ **30. čt. Zajímavosti náměstí na Novém Městě.** Kde stál původně pomník sv. Václava a jakou měl podobu, se dozvíme v rámci

vycházky z cyklu „Zajímavosti pražských náměstí“ a zároveň se seznámíme s minulostí i současností náměstí Václavského, Jungmannova a Betlémského. Začátek v 16.00 u pomníku sv. Václava na Václavském nám. (M. Koblihová)

■ **1. 5. pá. Každý v máji na Petřín.** Prvomájová procházka Petřínskými sady nás zavede kolem Nebozízku ke K. H. Máchovi. Začátek ve 14.00 na stanici tram. č. 22 „Pohořelec“. (B. Švejnhová)

Vycházky se konají, sejde-li se nejméně deset účastníků. Max. počet je 80 ve skupině (eno jinak). Přednost mají ti, kteří přijdou dříve. Vstupné do objektů si hradí účastníci sami. Dětem do 15 let, studujícím, seniorům a invalidům poskytujeme slevu. Max. kapacita sálu PIS – 30 osob. Dopravní spojení jsou platná v době uzávěrky programu.

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Svoz objemného odpadu v úterý 7. 4. (přistavení v úterý ráno, odvoz ve středu ráno):

- Charvátova poblíž budovy Magistrátu hl. m. P.
- Haštalská (č. 2)
- Malostranské nám. 11 (horní)

Vikendový svoz **24.–26. 4.** (přistavení v pátek od 12 h do neděle do 12 h) z 19 stanovišť:

Malá Strana a Hradčany:

- Besední (č. 2) – roh parčíku
- Hellichova – u křižovatky s Nebovidskou
- Cihelná (č.2)
- Valdštejnské nám. (č. 4) – na parkovišti
- Malostranské nám. (horní č. 11)
- U železné lávky
- Pohořelec na konci parkoviště směrem k ul. Keplerova

Nové Město a Staré Město:

- Na Florenci, v blízkosti Masarykova nádraží
- Ostrovní u základní školy naproti č.12
- Charvátova poblíž budovy Magistrátu hl. m. P.
- Vodičkova roh Navrátilova
- Jeruzalémská za kostelem sv. Jindřicha
- Štěpánská (u č. 25) u křižovatky s Režnickou
- Konec Havelské před odbočením do Havelské uličky
- U Dobřenských, poblíž křižovatky s Betlémskou
- Široká naproti Filozofické fakultě v záhybu u Pin-kasovy synagogy
- Haštalská (u č.2)
- Roh Masné a Malé Štupartské – u značeného přechodu
- Dlouhá tř. (č. 48) směrem k Benediktské
- Petřské nám. u Lodecké (u č.2)nebo naproti

(zdroj OÚ MČ Praha 1)

Zajímavé projekty Akademie věd ČR

Ústav fyziky plazmatu zahájil provoz tokamaku COMPASS. Zařízení slouží fyzikálnímu výzkumu horkého plazmatu. Výzkum je součástí úsilí o ovládnutí termojaderného slučování jako jednoho z intenzivně studovaných zdrojů energie pro 21. století. Výsledků experimentu bude využito při výstavbě a provozu nově budovaného termojaderného reaktoru ITER ve Francii.

Vědci z Ústavu makromolekulární chemie vyvinuli v rámci projektu *Biomimetické fibrinové nanostruktury* zvláštní technologii, již lze využít také pro výživu nové tkáně po implantaci do organismu.

Archeologický ústav vydal osmidílnou *Archeologii pravěkých Čech*, nejvýznamnější oborové dílo posledního dvacetiletí. Spolupracovalo na něm 49 odborníků z 15 vědeckých institucí. Pro současnou archeologii středem zájmu zůstává člověk, uvažuje se však o koevoluci člověka a prostředí a jejich vzájemném působení. Ke slovu přicházejí obory jako archeogenetika, archeobotanika, archeozoologie, velkou úlohu má

rozvoj nedestruktivních metod průzkumu krajiny, např. letecká archeologie. Nově se uplatňují matematické a statistické metody a geografické informační systémy. Dílo je určeno nejen odborníkům, ale i studentům a zájemcům z široké veřejnosti.

Filozofický ústav připravuje k vydání korespondenci Jana Patočky s předními českými a zahraničními filozofy, badajícími o díle J. A. Komenského. Patočkova pozůstalost vyjde v rámci *Sebraných spisů*.

Masarykův ústav a Archiv AV ČR řeší dva grantové projekty týkající se staročeské strany. Projekt *Mezi honorací a masou. Národní strana (staročeská) 1861–1918* se zabývá vývojem strany staročechů, její proměnou a reakcí na měnící se politický systém v habsburské monarchii. Druhý projekt, *Česká národní elita: T. G. Masaryk a představitelé Národní strany v Čechách*, využívá vedle archivních dokumentů a dobového tisku též Masarykových rukopisných záznamů, Zápisů M. Červinkové-Riegrové i vydaných pamětí.

Stáňa Wildová

Ohlasy čtenářů

Znovu o eskalátorech v Bílé labuti...

Telefonovala nám do redakce paní Gillová až ze Zlína, které již dlouho vozí naše noviny pražští členové rodiny. Prý je velice ráda čte a vždy se na ně těší. Poznámela však, že naše tvrzení o prvních jezdeckých schodech v Bílé labuti, otevřené v březnu roku 1939 (LP1 3/2009), asi nebude správné.

Ty úplné první eskalátory v republice jezdily již asi od roku 1932 v obchodním domě Baťa právě ve Zlíně – je totiž přímou pamětnicí. Když tento moderní obchodní dům ve Zlíně otevřeli, bylo paní Gillové 17 let.

Shodou okolností a náhod je možné ověřit tyto skutečnosti právě na výstavě „Fenomen Baťa – Zlínská architektura“, která byla nedávno otevřena v Národní galerii – Veletržním paláci v Praze. Snad paní Gillovou potěší i článek o této výstavě, který přinášíme. Za nepřesnost se omlouváme a jsme rádi, že máme tak pozorné čtenáře (a navíc i tak daleko od Prahy).

Vaše redakce

EKORUBRIKA

to způsobí dokonalejší mytí a opláchnutí od mycích prostředků. Kvalita umytí souvisí s použitým typem detergentu. „Tablety moc vhodné nejsou, protože jejich čas rozpustnosti je vždy jiný a nehodí se pro krátké programy,“ říká paní Kávovalá z Whirlpoolu.

Pokud tedy budete dodržovat návod k obsluze a používat kvalitní mycí prostředky, nemělo by se stát, že si na talíři z myčky dáte nechtěně knedlo vepřo saponát. A budete-li kupovat prostředky bez fosfátů, bude to přínos i pro životní prostředí.

Martin Mach Ondřej
Zelená domácnost/ www.ekolist.cz

Myčky nádobí – nezůstává mycí prostředek na nádobí?

Čtenářka se Zelené domácnosti svěřila se svou obavou, že u myček nádobí nemá možnost – na rozdíl od ručního mytí – ovlivnit kvalitu oplachu. A že mycí prostředky tak zůstávají na umytém nádobí a jsou pak pojídány spolu s potravinami v nich připravenými. „Zajímalo by mne, zda existují myčky nádobí, které disponují funkcemi nebo technologiemi, které se s tímto problémem dokážou vypořádat?“ ptala se čtenářka.

„Účinnost myčky a následné oplachovacího procesu je jedním z hlavních zkušebních kritérií, ve zkušebním procesu je exaktně nastavena metodika pro sledování zbytků jídla a mycích a oplachovacích prostředků,“ říká M. Sailer z CECED CZ. Schválené výrobky podle něj musejí splnit požadavky této zkoušky a na testovacím nádobí nesmějí zůstat látky, které by mohly mít jakýkoliv vliv na zdraví.

Může však kvalitu oplachu myčky ovlivnit samotný spotřebitel? „Výsledky mytí a opla-

chu může zákazník ovlivnit poměrně razantně,“ říká L. Šntr ze společnosti Baumatic, „a to správnou instalací spotřebiče, použitím kvalitních mycích a leštících prostředků, např. značky Somat nebo Calgonit, správným dávkováním podle doporučení výrobce, dodržením hygienických pravidel, jako je například pravidelné a důkladné čištění odpadních filtrů spotřebiče.“

M. Hedbávný z Gorenje doporučuje používat tzv. eko program, který má nejdelší program mytí až kolem 300 minut, a

„U Matěje Kotrby“ a „U Matěje“

Vážení přátelé, zveme vás do hostince „U Matěje Kotrby“ a baru „U Matěje“ na rohu Křemencovy a Opatovické. Nabízíme posezení v příjemném prostředí, zařízeném v duchu doby minulé. Obcerstvíte se i v malebné zahrádce s fontánkou. Ochutnáte výborná staročeská jídla, pivo světlé (Plezeńský Prazdroj) i černé (Kozel), výborná vína při příjemné hudbě. V našich prostorách vám rádi uspořádáme jak firemní akce, tak rodinné oslavy formou rautů. Od 11 do 18 h. polední menu od 69,- Kč.

Neváhejte přijít. Doporučujeme. Křemencova 17, Praha 1
tel.: 224 930 768, 603 281 428
m.svoboda@centrum.cz
www.umatejekotrby.cz

–PR–

Filmový režisér Karel Kachyňa

TIP NA DVD

Mezi významné české režiséry, kteří věnovali značnou pozornost filmové tvorbě pro děti a mládež patří Karel Kachyňa. Natočil jich celou řadu – od filmu *Prače* (1960) přes *Trápení* (1962, Velká cena na MFF v Cannes), *Už zase skáču přes kaluže* (1970, Zlatá lastura na MFF v San Sebastianu) až po *Lásky mezi kapkami deště* (1979) či jeden z nejpozoruhodnějších českých seriálů *Vlak dětství a naděje* (1985).

Karel Kachyňa ve spolupráci se scenáristou Janem Procházkou ale natočil například i významný dramatický klaustrofobický snímek *Ucho* (1970), ve kterém je vyobrazen strach, s nímž se během vlády totalitního režimu potýkali i největší mocenské špičky.

Moravský rodák Karel Kachyňa (1. 5. 1924 až 12. 3. 2004) absolvoval jako jeden z prvních posluchačů pražskou FAMU v roce 1951. Začínal společně s Vojtěchem Jasným, se kterým natočil několik dokumentů i hraných filmů. Jejich spolupráce skončila po natočení „prorézimního“ filmu *Dnes večer všechno skončí* v roce 1955.

Koncem padesátých let natočil Kachyňa další „přijatelné“ filmy s vojenskou tematikou. Z nich vynikly dva – *Král Šumavy* (1959), vypravěčsky dokonalý, ale svým sdělením poněkud rozporuplný film o pohraničnících v době po únoru 1948 a již zmíněné *Prače* podle scénáře J. Procházky. Ve spolupráci s ním natočil i vynikající tzv. pubertální trilogii *Trápení* (1961), *Závrať* (1962), *Vysoká zeď* (1964).

Ve svých dalších filmech Kachyňa i Procházka různě otřásli mytizovaným národním

R. R.

PLACENÁ INZERCE

KUŘÁCI – ODVYKNETE!
Telefon 224 214 617, 604 207 771

STAROŽITNÉ HODINY
VYKUPUJEME a PRODÁVÁME
stolní, kapesní a náramkové hodinky OMEGA, IWC, LONGINES apod.
staré, zánovní, vojenské a sportovní
platba v hotovosti i do komise
MIKULANDSKÁ 10, PRAHA 1
(5 m od Národní třídy)
tel.: 224 930 173, 602 692 016

ČALOUNITVÍ VÁVRA
Veškeré čalounické práce výběr 1200 potahových látek, kůže, ekokůže, koženky.
Tel.: 241 414 147, 603 301 565
www.calounik-vavra.cz
info@calounik-vavra.cz

ŘÁDKOVÁ INZERCE
tel.: 257 533 280 – 1
listyprahy1@jalna.cz

■ **PSYCHOLOGICKÁ PORADNA V CENTRU PRAHY** poradna@wdaporadensti.eu; 774 966 815
■ **PRODEJ, VÝKUP, OPRAVY – PSÁCI STROJE, KALKULAČKY**, 241 412 507, www.psacistroje.cz
■ **STROPNÍ SUŠÁK PRÁDLA**. Prádlo se snadno vytáhne ke stropu – rychle schne a v koupelně neprekáží. Montáž na míru. Tel.: 602 273 584
■ **HLEDÁM ZAJÍMAVÝ BYT V CENTRU PRAHY** ideálně osobní vlastnictví. V případě potřeby zajistím náhradní nemovitost. Tel.: 605 246 386.
■ **CHCETE PRODAT BYT?** Máte hrůzu z reality? Obráťte se na poradnu. www.realityniporadna.cz, tel. 284 693 533.
■ **KOUPÍM BYT**, nebo rod. dům jakékoli velikosti, kategorie a vlastnictví, kdekoli v Praze. Nabídnete cokoli, možno i dekret – najmění smlouvu, i v domě s majitelem, podnikový a pod. I zdevastovaný, v soudní žalobě, neoprávněně obsazený, s nežádoucím nájemníkem, či s jakoukoli právní vadou. Veškeré formality zajistím, zaplatím stěhování i případné dluhy na nájemném, privatizaci atd. Mohu sehnat a zaplatit i náhradní byt, domeček mimo Prahu apod. a dát čas na vystěhování. Seriozní jednání, platba v hotovosti. TEL: 222 941 032 nebo 603 420 013

■ Městská knihovna v Praze

Pobočka **Hradčany** Pohořelec 25, P 1
1.–20. 4. Výtvarná soutěž – O nejkrásnější kraslici z Pohořelce
(Do 8. 4. přineste do knihovny vlastnoručně vyrobenou kraslici, pravou nebo z libovolného materiálu. Všechna díla budou vystavena a tři nejkrásnější ohodnocena.)
15. 4. Tajemné Hradčany III. s JUDr. K. Štorkánovou se tentokrát projdeme po nejzajímavějších místech. Sraz v 17.15 u sochy J. Nepomuckého na Pohofelci.
22. 4. Pohádkové jaro L. Dalíkové, výstava s vernisáží v 17.30.
29. 4. Hrací středa – 17.00 – karty, šachy, deskové hry, dětské hry v knihovně.

Rozvážný dobrodruh s tichým hlasem – Mirek Lukeš

Výrazná ošlehaná tvář a vysoká, sportovní postava navozují „drsného muže“, ale tichý hlas a skoro až plachý úsměv prozrazují, že máme před sebou spíš citlivého člověka s romantickou duší. Jeho jméno se zapsalo mezi legendy v zimě 1985, kdy s dalšími dvěma českými horolezci strávil 17 dní v severní stěně Eigeru, aby tudy mohla být zakreslena nová cesta. Jeho horolezecko-cestovatelské sny jej zavedly na všechny kontinenty včetně Antarktidy, a také například do Grónska, na Nový Zéland, do Ohňové země, ale nejraději má Tibet. Po prolisťování jeho nádherné knížky *Žij své sny* a absolvování besedy o Transhimaláji je jasné, o co mu jde. Chce svým konáním upozornit na to, že je možné se oprostit od civilizačních zlovyků, věčného spěchu, a tak lépe poznat sama sebe. A na to, že s námi na jedné planetě, v nejrůznějších chudých končinách žijí i lidé, setkání s nimiž nás může nesmírně obohatit. A právě takoví romantici jsou pro návrat k vlastním kořenům lidství nejvíc důležití.

Jak se stalo, že jste se stal horolezcem profesionálem? To muselo být ještě předtím, než jste odešel do Švýcarska?
Emigroval jsem v pětadvaceti, v roce 1971, takže už jsem něco za sebou měl, ale z velehor prakticky jenom Kavkaz. Nedá se říct, že bych byl profesionál, zaměstnání horského vůdce jsem se vyhýbal.
Co jste dělal v počátcích emigrace? Musel jste určitě nějak prozaicky pracovat, abyste vydělal nejen na živobytí, ale i na vysněné cesty. Čím jste vlastně občanským povoláním?

U nás jsem se vyučil zámečníkem a pokračoval na dvanáctiletce. Pak jsem ještě zkoušel průmyslovku, ale během ní už jsem se rozhodl, že to tady „zabalím“. Ve Švýcarsku jsem se vrhnul do práce jako zámečník – mechanik, u jedné firmy jsem okoukal, jak se čistí bojler s výměnou magnesiových anod a pak jsem si k tomu přibral úpravu vody proti rzi a osamostatnil se. A to je moje práce dodnes. Zpočátku jsem byl s tou technologií docela průkopník. Ale já už jsem se docela dobře zvedl i v té své druhé linii, takže vodím turisty do Tater, na Balkán do Karpat a občas i jinak.

Do Švýcarska jste mířil hlavně za svobodou, ale asi i právě proto, že tam jsou velehory a je to pro horolezecký sport nejlepší země v Evropě?

Mířil jsem tam proto, že to je neutrální stát. Ale kvůli těm Alpám taky. Třeba v placatém Holandsku bych asi zahynul (smích). A taky jsem měl ve Švýcarsku strýce, který přeci jen trochu pomohl v těch začátcích. Už předtím, v roce 1969, tam emigrovali i někteří mí sportovní kamarádi, jakakáři z Děčína.

Nalezl jste tam i životní partnerku, se kterou podnikáte skoro všechny výpravy, to je asi vzácné porozumění.

Irene byla horolezkyně už před naším seznámením a máme toho společného hodně.

Říkáte, že osmitisícovky nebyly nikdy vaší prioritou. Proč? Všichni se přece touží dostat nejvýš.

Já nikoli, a je hodně důvodů, které mne k tomu rozhodnutí dovedly. Bylo to po komerční švýcarské expedici na Dhaulaghiri,

sedmý nejvyšší vrchol světa v roce 1980. Vy dostanete povolení na jeden „kopec“, dojdete s nosiči do základního tábora a vaše tělo se má aklimatizovat ze 4 500 m.n. m. na 1 000 m přibližně týden. A vy musíte za obrovské peníze, které ta výprava stojí, stále znovu a znovu stoupat a vracet se, a pak tam sníte nějaké rybičky a je vám špatně a nemůžete pokračovat. Nebo v den D, kdy máte jít k vrcholu, je špatně počasí a už to nejde. Tyto organizované výpravy jsou strašně omezené časem.

A také – do základního tábora jdou všichni společně v pohodě. Ale pak se jedná o vrchol – a příjdu lokte. A je to někdy nechutné, co se mezi účastníky odehrává. Jde samozřejmě o to, kdo se tam dostane, aby mohl vykládat v kancelářích.

Také návraty jsou obvykle na poslední chvíli, takže jsem zažil doslova útěk tím nej-

krásnějším údolím přes šestitisícové sedlo mezi Annapurnou a Dhaulaghiri. Tam vás zvou místní lidé na čaj, a vy se nemůžete zastavit. Takového výpravy „dupou“ po jejich kultuře.

Co vás tedy nejvíc láká a zajímá?
Já to dnes dělám úplně jinak. Výpravy absolvujeme většinou ve dvou s mojí partnerkou. Nikam nespěcháme. To, co je pro nás nejdůležitější, je právě načerpat co nejvíce dojmů, zkušeností a zážitků tím, že místa, která navštívíme, doslova prožijeme. V kontaktu s jejich obyvatelstvem, tak, že přijmeme jejich pozvání, mluvíme s nimi, dozvíme se o nich i o té krajině či zemi nejvíce. A tak jsem stál na několika sedmitisícovkách (dvě z nich prvovýstupy).

Styl vašich výprav je patrný i z přednášky o Tibetu a horách Transhimaláje, kde jste byl už čtyřikrát, natočil hodně filmového materiálu, fotil. Tibet zaujímá i podstatné místo ve vaší krásné knize *Žij své sny*.

Ano, Tibet a jeho obyvatelstvo mám v lásce. Ve Švýcarsku žijí 3 000 emigrantů z Tibetu, řadu z nich znám a stýkám se s nimi, čtu literaturu a přemýšlím o nich, proč jsou ti lidé takoví, jakou mají obrovskou duchovní sílu, z čeho ji čerpají. Ti, kteří žijí ve své zemi pod obrovským útlakem, se stále usmívají. Buddhismus je něco, do čeho my Evropani těžko pronikáme.

Hodně se bolestivému tématu okupovaného Tibetu věnujete ve svých přednáškách. Vaše fotografie zachycují, jak smutný život mají v mnoha ohledech nejen Tibeťané, ale paradoxně i jejich okupanti. Obvyční Čínani, kteří byli posláni čínskou vládou do těchto drsných oblastí direktivně, nejsou zvyklí žít ve vysokohorských podmínkách. Nedávno (10. března) jsme si připomněli 50 let od povstání Tibeťanů a následné okupace Čínou a emigrace dalajlámy. Chystáte se tam znovu?

Bylo by to zajímavé, být svědkem a mít s sebou kameru, asi se toho bude dít mnohem více než v uplynulých letech. Ale radši ne (smutně se usmívá), ono by také bylo těžké dostat tam letos povolení. Tak chci alespoň svými přednáškami lidi trochu vyburcovat.

Děláte si podrobnou dokumentaci od začátku svého cestování?

Deník jsem si psával vždycky, ale spíš jen stručně. Ale fotografie vám hodně oživí paměť, hlavně osoby, které zachytíte. Třeba

v Nigeru, kde jdeme údolím a nějaká žena tam pere u řeky. Dáme se do řeči, je to moc zajímavé, ale řidič už spěchá, musíme být ještě ten večer v hlavním městě a my odlétáme domů. A ta paní nám překvapeně povídá: „Vy už jdete? Ale to je škoda, sotva jsme se poznali.“ A já bych si v tu chvíli povídal ještě dva dny a tak hořce lituji, že to nejde.

Vy byste asi nemohl žít v Praze, jak vás tak poslouchám. Jak se kamarádíte s civilizací? Víte, že nemáte ani mobilní telefon.

Máte trochu pravdu. Ve Švýcarsku žiju u menšího městečka, má asi 2 000 obyvatel a my bydlíme na svahu nad ním. A jinak? Rád předávám informace, které jsem na cestách načerpal, na svých přednáškách. A kvůli tomu musím navštěvovat města.

Ale jinak byste nemusel?
(Smích) Mám ještě chaloupku na Rabštejně v západních Čechách, na řece Střele. Tam je moje oáza, mám rád klid. Ten hluk, co dnešní města produkují, je pro mne zbytečný. Jednu dobu jsem si zvykl slyšet i absolutní ticho. V Antarktidě slyšíte jen tep ve svém vlastním uchu, a jinak opravdu nic.

Jenom v Antarktidě? Ve vysokých horách, když nefouká vítr, není?

I v těch velehorách vám docela často nad hlavou přelétne nějaké letadlo. Ne, to jde jenom v Antarktidě. Zažil jsem to několikrát, byl jsem tam na pevnině dva měsíce.

Nemáte mobil, ale používáte nějaké zařízení v těch odlehklých pustinách, třeba alespoň GPS?

Zase jenom v té Antarktidě, jinak ne. Jakmile bych se začal spoléhat na mašinku, nabourá to všechny moje instinkty.

Takže se řídíte podle lišejníků? Samozřejmě zjednodušují. (smích)

Pamatuji si krajinu, a ten cvik je třeba stále trénovat. Prostudovat mapu a pamatovat si.

A kam letos vyrazíte?

Možná to v létě bude překvapivě po českých luzích a hájích. Jinak mám před sebou zase nějaké Tatry, bulharskou Rilu, pak Norsko, krásné pobřeží a hory, které se tam tyčí nad fjordy, a na které se velmi těším. Ale láká mne dlouho naše české hraniční pásmo po Šumavě nebo i Český ráj – ještě uvidím, co život přinese. Ale také mi může diktovat moje 88letá maminka, která žije v Plzni, kde jsem se narodil.

Děkují za rozhovor – a přeji další šťastné cesty za poznáním

Martina Fialková

PLACENÁ INZERCE

PRAŽSKÉ STAROŽITNOSTI ZDENĚK UHLÍŘ

Praha 1, Mikulandská č.8, tel.: 224 930 572

Odborně zdatný personál nabízí korektní přístup při nákupu i prodeji kvalitních starožitností za odpovídající ceny. Jedná se o luxusní šperky, obrazy, plastiky, starožitný značkový porcelán, sklo, stříbro, cín, apod.

Otevřeno po-řa 10-12, 14-18, pá 14-18. Těšíme se na vaši návštěvu.

Dámské zakázkové krejčovství

opravy oděvů v nejkratší lhůtě bez express příplatku

Alexandra Aurora

Štěpánská 36, Štěpánská pasáž, Praha 1
tel.: 731 067 015

LINGUA SANDY

nabízí jazykové kurzy angličtiny, španělštiny, francouzštiny, italštiny, ruštiny, němčiny, arabštiny, japonštiny, čínštiny, švédštiny, portugalštiny, finštiny, dánštiny, norštiny, hindštiny, urdštiny

- konverzační kurzy s rodilými mluvčími
- kvalitní výuka, dostupné ceny
- dětské kurzy angličtiny, italštiny, španělštiny, japonštiny, čínštiny

Výrazné sleva pro všechny!
www.lingua-sandy.cz
Zápis: po až čt 12–18 hodin
Na Florenci 9, P1, 2. patro č. 212
tel.: 224 816 269–270, 777 079 152

Benefiční koncert

Benefiční koncert je u Martina ve zdi 28. 4. 2009 v 19.00 u příležitosti oslav 20. výročí vzniku Diakonie ČCE. Přijďte si poslechnout židovské zpěvy v podání skupiny RUAH. Svou účastí podpoříte středisko Ratolest a speciální školu.

KLUB RODIČŮ MALÝCH DĚTÍ

Unitaria, Karlova 8, Praha 1
zve na setkání dne 9. 4. od 16.30 do 18.
Téma: Jak mají rodiče respektovat své děti.
O děti je během setkání postaráno, vstup volný.

ŠKOLY VZDĚLÁVÁNÍ VÝCHOVA

Ne vždy musí být matematika postrachem

V posledních letech se stále častěji hovoří o strašidlu matematiky v našich školách. Děti jsou utržovány v tom, že matematika je předmět obtížný, nepochopitelný, nenaučitelný. Jsou přesvědčovány o tom, že ji stejně v životě nikdy nebudou potřebovat, protože budoucnost patří právníkům, sociologům, politologům a humanitně vzdělaným jedincům vůbec. V tomto názoru je podporují i různé celebrity, které s oblibou vtipně vzpomínají, jak matematice nikdy nerozuměly a ve škole jim nešla.

Požadavkům veřejnosti ovlivněným i tímto přístupem se školy snažily dlouhou dobu vyhovět snižováním hodinové dotace matematiky, takže látka není mnohdy dostatečně procvičována a vědomostí je stále méně. Tento trend jako první pocítil vysoké školy technického zaměření – o studium na těchto školách má zájem stále menší počet maturantů a, což je ještě horší, stále méně maturantů je schopno na těchto vysokých školách úspěšně studovat.

Současný stav je již natolik neuspokojivý, že ministerstvo školství zvažuje řešení situace zavedením povinné maturity z matematiky. To je však těžko představitelné ve ško-

lách, kde byla snížena hodinová dotace matematiky na minimální úroveň.

Na Gymnáziu prof. Jana Patočky jsme zvolili jinou cestu. Hodinová dotace matematiky zůstává po celou dobu zachována. Hodiny se budou lépe využívat na důkladné procvičení učiva a způsob výuky se změní tak, aby žákům co nejlépe vyhovoval. Prvním krokem bylo zadání dotazníku žákům prvního ročníku. Tento dotazník byl zaměřen na vztah žáků k matematice a na jejich zkušenosti s výukou matematiky na našem gymnáziu.

Šetření se zúčastnilo 53 žáků prvního ročníku. Tito žáci za sebou mají půl roku výuky matematiky na gymnáziu; kromě toho mají

ještě v živé paměti výuku matematiky na základní škole a mohou tedy zhodnotit obtížnost přechodu na středoškolský způsob výuky a porovnat své výsledky na základní škole a na gymnáziu. Je potěšující, že 37 žáků popsalo svůj vztah k matematice jako dobrý. I když je samozřejmě, že při přechodu na jiný typ školy se studijní výsledky obvykle zhoršují, někteří žáci mají v matematice lepší výsledky než na základní škole. Přibližně polovině žáků vyhovuje způsob výkladu nové látky, většina žáků by uvítala důkladnější procvičování a časté prověřování vědomostí. Žáci vesměs kladně hodnotí možnost dotazů během výkladu i možnost dalších konzultací.

Na příkladu naší školy je vidět, že i tak obávaný předmět, jako je matematika, je možno vyučovat bez zbytečného strachu a negativních pocitů a dosahovat při tom dobrých výsledků.

Yveta Jirkovská (www.gpjp.cz)

Neslyšící „U Zeleného stromu“

Možná kolem nás procházíte každý den a zaregistrovali jste ceduli s nápisem Česká unie neslyšících, a možná vůbec netušíte, co se v Centru sociálních služeb naší pražské oblastní organizace, za těžkými dřevěnými vraty památkově chráněného domu „U Zeleného stromu“ v Dlouhé 37, děje. Dovolte, abychom vás pozvali dál a trochu přiblížili naši práci.

ČÚN je poskytovatelem registrovaných služeb sociální prevence pro osoby se sluchovým postižením. Pražské Centrum nabízí služby tlumočnické a sociálně aktivizační. Je místem odpočinku a společenského vyžití lidí spřízněných podobnými problémy a osudy. Dává jim pocit bezpečného sociálního zázemí a důvěry v osoby poskytující pomoc. Nalézají zde neformální prostředí pro svá setkání a komunikaci, a samozřejmě také pracovníky, kteří pomáhají řešit jejich problémy, a to přímo na místě, nebo i v terénu. Probíhají zde pravidelné přednášky, klubová činnost, kulturní a sportovní akce. To vše ve znakovém jazyce nebo s využitím jiných forem komunikace, např. simultánního přepisu, který je v současné době jedním z pilotních projektů naší organizace. Centrum a jeho činnost jsou otevřeny i pro všechnu slyšící veřejnost.

www.cun.cz, www.praha.cun.cz

Tenisová škola Tallent

Tenisté začátečníci a mírně pokročilí – holky a kluci ve věku 5 až 15 let se mohou v dubnu 2009 hlásit do kurzů tenisu při ZŠ Ostrovní, ZŠ Korunovačů, ZŠ Botičská, ZŠ Smetance a dalších školách. Trénujeme 2x týdně pondělí a středa nebo úterý a čtvrtek v odpoledních hodinách. Pojďte se s námi naučit TENIS, těšíme se na vás.

V letních měsících se můžete zúčastnit tenisových táborů: Příměstské tábory Praha a campy v Jilemnici, Tenis a moře, Tenis a horská kola.

Tel: 224 815 871, 603 527 172, 777 260 262, www.tallent.cz

PLACENÁ INZERCE

Bezpečnostní dveře NEXT

Bezpečný domov začíná dveřmi

Pobřežní 8, Praha 8, tel.: 224 816 458, 777 335 878

Získáváte:

- bezpečnostní certifikát 3. a 4. třídy
- protipožární odolnost EI 45
- zvukovou izolaci 42 dB
- tepelnou izolaci U=0,8
- 17 a více jističích bodů
- bezpečnostní kování a vložky
- návštěvu technika - ZDARMA
- NONSTOP servis
- záruční dobu 3 roky
- slevy na pojistném

ELEKTRONICKÉ ZABEZPEČENÍ OKENNÍ FÓLIE A MŘÍŽE

NEXT
BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

www.next.cz

Praha španělská

Správa Pražského hradu ve spolupráci s Velvyslanectvím Španělského království v Praze a pod záštitou Jeho Excelence Arturu Laclaustra, velvyslance Španělského království v Praze, pořádají výstavu **28A ŠPANĚLSKÁ** (Císařská kónirna do 28. 6. 2009)

HISTORICKÉ SPOJNICE

Ve středověké vzdělanosti sehrálo Španělsko významnou roli, a to nejen zásluhou sv. Isidora Sevillského, jehož dílo se vyskytuje i v českých středověkých knihovnách. Taktéž díky muslimskému zprostředkování antické kultury, ke kterému docházelo v křesťanském Toledu, zejména za vlády Alfonse X. Moudrého – bratrance Přemysla Otakara II. První dochovaný popis Prahy pochází z pera židovského, arabsky mluvícího obchodníka a diplomata Ibrahima ibn Jakuba, jenž navštívil Prahu v desátém století. Nejvýraznější spojnicí Španělska s Evropou byla ale svatojanská poutní cesta do Santiaga de Compostela, která stále existuje.

ŠPANĚLSKÉ TRENDY V PRAŽSKÉ KOTLINĚ

Také Habsburk Ferdinand I. byl místem svého narození a výchovou Španěl. Pro vládnutí připravován na Iberském poloostrově. V důsledku nově utvářené rodinné politiky a rozdělení moci přišel do Vídně a pak r. 1526 usedl na český trůn. V zavádění španělských zvyklostí pokračoval císař Rudolf II., který byl léta vychováván ve Španělsku u svého strýce Filipa II. Za Rudolfova panování byla Praha hlavním sídlem dvora, kde působili španělští vyslanci a četní hosté Pyrenejského poloostrova v počtu asi sedmdesáti osob. Španělská móda měla takový vliv, že se její užívání udrželo celé století, o čemž svědčí podobizny českých šlechticů v typických černých přiléhavých

Sv. František Xaverský u bohatého kupce Vellia (po 1680).

šatech, zakončených bílým okružím. Významným závazkem a vděkem španělské dynastii bylo zobrazování zlatého rouna, které se vyskytuje u portrétů osobností, jímž bylo udělováno. Také na fasádách paláců a domů na celém území historické Prahy. Po bitvě na Bílé hoře, v níž se Španělsko finančně angažovalo, se vojenským guvernérem Prahy a Čech stal španělský generál Baltazar Marradis. Po třicetileté válce byla mocenská pozice Španělska oslabena. Zvýšil se však na našem území jeho náboženský vliv, který s jinými projevy zbožnosti přežil nejen do 18. století, ale i do století následného a částečně do století minulého. S romantismem se Španělsko dostalo opět do popředí zájmu, ale postupně bylo vytlačeno trendy z Francie a z dalších evropských států.

OJEDINĚLÉ ZAMĚŘENÁ VÝSTAVA

v Císařské konírně na Pražském hradě je členěna do tří základních oddílů. Úvodní část středověku se plně věnuje vzdělanosti a dodnes živému fenoménu svatojanské poutní cesty do Saintiga de Compostela. Další dva oddíly dokládají výrazný vliv španělské kultury a vzdělanosti, vliv španělské

diplomacie na českou renesanci a kulturu. Uměleckými ztvárněními jsou zde připomenuty významné španělské osobnosti, které pobývaly na habsburském dvoře v Praze od doby zvolení Ferdinanda I. českým králem. Připomenut je i značný vliv Španělska na barokní pobělohorskou zbožnost Čech a Moravy.

Prezentuje významnou kolekci obrazů, plastik, grafických listů a dalších uměleckých předmětů z pražských muzejních, galerijních, církevních i soukromých sbírek.

Název výstavy nechce budit dojem, že by Praha patřila do španělsky mluvících zemí Evropy. Jejím záměrem je zdůraznit dosud opomíjený vliv, který se nesmazatelně podepsal do naší národní historie. Poukazuje na to, že španělský přínos ke kulturnímu vývoji Prahy a respektive celých Čech, je daleko větší, nežli se obvykle zdálo. Byť vliv například Itálie na české prostředí je v mnohém směru výraznější, Španělsko – velmoc především 16. století – přispělo i prospělo našemu území četnými prvky, které se staly dlouhodobě nedílnou součástí života v Čechách a některé se udržely dodnes.

Olga Szymanská

MEZINÁRODNÍ ČESKÝ KLUB ve spolupráci s Městskou knihovnou pořádá další z cyklu besed **HOVORY BEZ HRANIC**

27. 4. – Městská knihovna, Mariánské nám. – malý sál v 19.00, vstup 30 Kč.

KANADSKÝMI PŘÍRODNÍMI PARKY (se zastavením u českých a slovenských krajin)

Dobrodružné putování kanadskou přírodou, zažili David, Eva a Pavel Svobodovi. Svoji cestu zdokumentují videoprojekcí.

Besedou provází M. Fialková.

Operní pěvec Karel Berman

A jaký pěvec! Kdo ho jednou zažil v parádních rolích takového Leporella, Kecala nebo Figara, nezapomene. Drobny, rŭt a jiskra na jevišti. Stačilo, aby jen vstoupil na prkna, snesla se bouře potlesku. Po vstupu dav v hledišti třeštil nadšením. Prudký herecký temperament a krásný hlas temně kovového zabarvení okouzloval tisíce diváků.

Když v roce 1970 uvádělo Národní divadlo v Praze operu Jiřího Pauera Zdravý nemocný, tehdejší šéf a režisér představení Hanuš Thein mi nabídl vytvoření kostýmů. Tři sta let stará molierovská komedie sršící vtipem a břitkou satirou v rouše moderní hudby. Jak neodolat!

Byla jsem mladá, smělá a svá, vychovaná k tomu prof. Františkem Tröstrem na DAMU. Kostýmy se tentokrát nešily v krejčovských dílnách, ale modelovaly v kašínách. Byly fantaskní, odvážné, šokující. Ale přijďte do Zlaté kapličky s něčím takovým! Bum, prásk, prohnulo se jeviště, nastal třesk a výbuch. Nezvyklé výtvarno zaskočilo všechny, jen Karla Bermana ne. S gusem a zaujetím vrhal se do kostýmu, zabýdloval se v něm, rozehrával ho a nakonec báječně na scéně prodal.

A ještě mám jednu milou vzpomínku. To jsem, už po letech, seděla s hudebníkem skladatelem Václavem Trojanem v prvé přízemní lóži Smetanova divadla. Hrál se Gaetana Donizettiho Poprask v opeře. A taky se div nestal, když z ruchu děje na scéně přilétl

pěvec Berman z rampy na pažení lože, s grácií smekl širák s chvějným peřím, políbil nám ruce a s noblesou snesl se zpět do reje jeviště, aby vzápětí nasadil v přesný čas part své brilantní árie. Hlediště odměnilo sólovou scénku srdečným potleskem a V. Trojan dodal: „Tak to umí a může si dovolit jen málokdo – prostě bohém až na půdu!“

Karel Berman (1919–1995) vyrůstal v hudebním prostředí rodného Jindřichova Hradce, nadaný k hudbě od dětství. V roce 1938 vstoupil na pražskou konzervatoř, deportován 1942–45 v koncentračních táborech, dokončil studia až roku 1946. Angažován v basovém oboru v Opavě (1946–48), Plzni (1948–53), stal se sólistou Národního divadla v Praze (1953–91). Zde, za 40 let působení, vytvořil v českém a světovém repertoáru více než 120 rolí, režíroval 60 oper a operet, psal, překládal libreta, byl pedagogem pražské konzervatoře a HAMU (1961–71). Získal významná ocenění, včetně ceny Thálie (1993) za celoživotní mistrovství v operním oboru.

Jeho zvuký bas byl mimořádně ohebný, lehce tvořený ve všech polohách. Jevištní projev hýřil nápaditým komediantstvím, vynikal i ve vážných dramatických rolích. Osobitě originální přístup k vytváření postav, velkolepá nadsázka i pokora, doplňovaly veskrze prolidštěný projev pěvce.

Karel Berman zůstává jednou z nejvýraznějších osobností české poválečné opery. V Panteonu uměleckých postav české divadelní kultury a Národního divadla náleží mu místo věčné.

Alena Hoblová
ak. mal. jevištní a kostýmní výtvarnice

Klávesista Rudolf Rokl

JAZZ

Klavírista, skladatel a hudební aranžér Rudolf Rokl (16. 12. 1941 – 23. 9. 1997) byl jedním z nejvýraznějších interpretů nejen jazzu a populární hudby, ale klasické hudby vážné, který hrál a nahrával desky snad se všemi významnými orchestry na přelomu 50. a 60. let.

Nahrál i množství sólových skladeb. Od začátku 90. let vystupoval sólově s vlastním recitálem. Pedagogicky působil na Konzervatoři Jaroslava Ježka, kde vyučoval jazzovou hru na klavír. Jeho nahrávky v televizi, rozhlasu i hudebních vydavatelstvích dokazují jeho mistrovství. Jako muzikant a klavírista byl naprosto výjimečný v tom, že velmi dobře ovládal všechny možné styly klavírní hry všech hudebních žánrů své doby.

Na klavír hrál Rudolf Rokl od svých čtýř let a již v roce 1948 natočil svoji první gramofonovou desku. Z popudu profesora Františka Raucha v roce 1955 začal studovat na konzervatoři hru na klavír, dirigování a skladbu. V roce 1958 poprvé veřejně vystoupil s orchestrem Karla Vlachy, začal hrát v jazzovém triu s legendárními českým jazzovým kontrabasistou Ludkem Hulanem a bubeníkem Ivanem Diminákem a nahrávat s legendárním Studiem 5.

Rudolf Rokl byl „noblešní“ klavírista s obdivuhodným darem přirozene, zdánlivě lehké prezentace často velmi obtížné muziky. Jakožto klasicky vzdělaný hudební konzervatorista, především ale jazzman s vynikající schopností improvizace a spolehlivý člen

doprovodných orchestrů v populární hudbě, hrál v mnoha vynikajících orchestrech své doby. Od roku 1959 působil jako klavírista Tanečního orchestru Československého rozhlasu v Praze a alternoval také jako klavírista v Laterně Magice. Mimo to hrál nejen v divadlech Semafor a Apollo, ale vystupoval i s legendárním Jazzovým orchestrem Československého rozhlasu Karla Krautgartnera. Hrál i nahrával společně s dalším významným českým jazzovým klavíristou Karlem Růžičkou, aranžoval i mnoho vlastních sólových nahrávek. V roce 1960 Rokl znovu začal studovat na pražské AMU opět u profesora Raucha. Roku 1966 vyhrál mezinárodní jazzovou interpretační soutěž ve Vídni.

V polovině šedesátých let zaskočil za zraněného kolegu J. Klempíře a společně s K. Gottem odjel na půl roku vystupovat do Las Vegas. Po návratu se pak natrvalo stal členem Orchestru L. Štaidla, kde působil až do své smrti zejména jakožto hudební aranžér a sólista orchestru. Vedle toho se ovšem nadále věnoval jazzové hře i vážné hudbě. Rudolf Rokl zemřel předčasně ve věku 56 let na rakovinu.

R. R.

KULTURA BEZ KRAVATY

Spejbl a Hurvínek v Rebel Artu

Malby, plastiky a tetování rebela česko-německé umělecké scény Lud'ka „Peška“ Pachla.

V galerii Hygienická Stanice můžete zapřemýšlet, co míní Luděk Pachel svými překvapivými instalacemi ušatého Hurvínka a jeho tafuldy. Z těchto dvou světoznámých postavíček totiž udělal nositele aktuálních poselství zdaleka nejen pro děti. Spíš naopak – tím, k čemu se Hurvajzí a Spejbl vyjadřují, jsou docela typickými představiteli nás všech,

kdo prožíváme tuhle podivnou dobu. Svědomitě sportujeme, necháváme se tetovat, užíváme si firemních večírků a kolem nás zatím prchají všechna možná osmičková a devítková výročí... a teď ještě ta krize! Na tyhle věci už často vlastní zkušenosti nestačí. Ještě že jsou tu ti dva, co jsou s námi od dětství, jsou jako my a naši rodiče, ale přitom pamatují ještě mnohem víc! Zeptejte se Spejbla s Hurvajzem. Vyprávěli mi tuhle ...

Není to zas tak dávno, co tenkrát v osmašedesátým svým vlastním tělem bránili ruskejím tankům při vstupu do Prahy! I když je teda pravda, že už trochu vymyká i omezujou se teď už jen na pacifistický demonstrace proti fašismu. A co teprve umění! O jejich vytříbeném vkusu svědčí nejen to, že jim stěny světničky zdobí originály z Rebel Artu, ale oba jsou taky velcí fanoušci Andyho Warhola.

Krátce o autorovi: Luděk Pešek Pachel (1971) odešel v 18 letech z rodného Mostu. Jeho čas mládí byl ovlivněn punkem a střety s komunisty, kteří znepřijímávali život mnohým z nás. Po roce 1989 cestuje po Evropě a v roce 1991 se na čas zastavuje v Neapoli, kde je šťastný. Po krátkém návratu do vlasti jej shoda okolností zavedla do Berlína. Tam se od té doby věnuje malování a svému rebelantskému způsobu života. Podle něj používá pro svoji tvorbu označení „Rebel Art“.

A jak to všechno dopadne? To se možná dozvíte v galerii Hygienická Stanice, Italská 34, P2, otevřeno st–pá 13.30–20.00 hod. Maf

PREMIÉRY V DUBNU

Divadlo MINARET v Redutě

4. dubna v 15.00
Renata Nechutová: Pohádkový Minaret aneb Do pohádky tam a zpět

Světová premiéra výpravné komedie ve třech hercích ze zákulisí pohádkového divadla neboli ztřeštěná féerie o nečekaných setkáních postav z nejrůznějších pohádek. Pro děti (od třílet) i pro dospělé (bez omezení). Věnováno 15 letům existence Divadla

Minaret. V hodinové zkratce shrnutí zákonitostí českého i světového divadla a herectví. Jako bonus pro všechny věrné diváky vysvětlení názvu „Divadlo Minaret“ a odhalení příčin vzniku tohoto pražského profesionálního činoherního souboru.

hrají: M. Váňová, R. Nechutová a L. Jiřík, **režie** L. Jiřík, použity písně L. Šonky, Š. Žilky a J. Bayera a P. Maláška z inscenací Divadla Minaret.

STUDIO YPSILON

17. dubna v 19.30
Charles Gounod, Jan Schmid a kolektiv: Faust a Markétka

Když se nebe a peklo pletou do lásky, může z toho být Faust. Když to okořeníme a přimícháme k tomu starou dobrou Gounodovu hudbu, je z toho opera Faust, ale když to celé spatříte v našem divadle, tak je z toho ypsilonův Faust na druhou, v němž v prostopásném posunu proběhne i život skladatele Gounoda, včetně jeho lásek, žen a hudby.

hrají: M. Dejdar, R. Janál a M. Plánková
M. Bohadlo, A. Goldflam, M. Janouš, J. Jiráň, M. Kořínek, J. Kretschmerová, L. Loubalová, J. Noha, L. Novotná, J. Neumann, B. Popelková, D. Renč, J. Slach, D. Šváb, P. Vacek a P. Vršek, **režie** J. Schmid

Rudolfinské dostaveníčko v Černé růži

Na apríla, ve středu 1. dubna v 18. hodin oživne pasáž Černá růže v ulici Na Příkopě výstavou s názvem *Praha rozsochatá*, o které jsme podrobně psali v Listech Prahy 1 č. 11/08. Verisáz za účasti autora projektu, výtvarníka Jana Brabence, a moderátora Petra Novotného zahájí tak druhou část putování soch po Praze. Jejich prvním působističem poté, co opustili ateliéry svých tvůrců, členů sdružení Artekolegium, bylo totiž od loňského října nádvoří pražského Klementina.

Již zde tyto roztodivné bytosti, připomínající nám pražské legendy a historické postavy, vzbuzovaly velký zájem kolemjdoucích a staly se předmětem fotografování. Nyní se ale už 14 soch, připomínajících tajuplnou dobu Rudolfa II., těší na své další působení v pasáži Černá růže. Zde se budete se Siraem, Golemem, doktorem Faustem, magistrem Kelly a dalšími moci setkat a připomenout si jejich prapodivné osudy až do 30. dubna. Poté se všichni reprezentanti této zajímavé historické éry stěhují do Vídně, kde našim sousedům připomenou, jakou slávou oplývala rudolfinská Praha.

Listy Prahy 1 jsou mediálním partnerem této výstavy.

Maf

Sukův komorní orchestr slaví

V letošním roce slaví Sukův komorní orchestr 35 let své umělecké činnosti. První koncert slavnostní koncertní řady SKO 2009 se koná ve **čtvrték 9. dubna v 19.30 v sále Martinů Hudební fakulty Akademie múzických umění**, Malostranské náměstí 13, Praha 1.

Zazní Vivaldiho Čtvero ročních dob, Händelova Sonáta a moll pro kontrabas a smyčce a Haydnova Symfonie č. 45 fis moll „Na odchodnou“. Sólisté: Martin Kos – housle, koncertní mistr a umělecký vedoucí SKO a Tomáš Vybíral – kontrabas.

Rezervace vstupenek a informace na: info@suk-ch-o.cz nebo tel. 608 554 997. Vstupenky také v předprodejních sítích Ticketpro, Bohemia Ticket a Via Musica nebo hodinu před koncertem v svých konání. **Více info na www.suk-ch-o.cz**

Chrást sv. Mikuláše na Malé Štáně
Chrámové koncerty

Známa i méně známá díla světových i českých autorů v podání našich předních interpretů

Od 3. dubna denně kromě úterý

Předplatné: 1000,- Kč za 10 vstupenek, platí do 31.12.2009
na koncerty pořádané spol. Psalterium

Blíží informace a vstupenky:
Chrást sv. Mikuláše, Psalterium,
tel/fax/záznanník: 257 534 215, info@psalterium.cz,
www.psalterium.cz
a v obvyklých předprodejích.

Plzeňská 76, Praha 5
rezervace: 604 909 517
divadlo@orfeus.cz,
www.orfeus.cz,
otevřeno od 18.00,
začátky: 19.00

KINO LUCERNA
Vodickova 36, 110 00 Praha 1, tel. 224 216 972-3
kino@lucerna.cz, www.lucerna.cz

1. Normal – FILM MĚSICE	14.45, 16.45, 18.45
Nouzový východ	20.45
2. Normal	16.45, 18.45
Vicky Cristina Barcelona	20.45
3. Mamma Mia!	14.30
Normal	16.45, 18.45
Vicky Cristina Barcelona	20.45
4.-5. Normal	14.45, 16.45, 18.45
Vicky Cristina Barcelona	20.45
6. Normal	14.00, 16.45, 18.45
Vicky Cristina Barcelona	20.45
7. Cykus Evropský pohled: V Bruggách	16.45
Normal	18.45, 20.45
8. Normal	16.45, 18.45
Vicky Cristina Barcelona	20.45
9. Normal	16.45, 18.45
Pochyby	20.45
10. Austrálie	13.30
Normal	16.45, 18.45
Pochyby	20.45
11.-12. Pochyby	14.45, 20.45
Normal	16.45, 18.45
13. Pochyby	14.00, 20.45
Normal	16.45, 18.45
14. Cykus Evropský pohled: Mezi zdi	16.30
Normal	18.45
Pochyby	20.45
15. Normal	16.45
Pochyby	20.45

DNY EVROPSKÉHO FILMU
"to nejlepší z evropských filmů"
v LUCERNĚ OD 16. DO 23.4. VÍCE
O FESTIVALU NA <http://www.eurofilmfest.cz/>

16. Gomora – FILM MĚSICE	16.00
Dny evropského filmu	18.30, 20.30
17. Věvodkyně	14.30
Dny evropského filmu	17.00, 19.00, 20.45
18.-19. Gomora	14.30
Dny evropského filmu	17.00, 19.00, 20.45
20.-22. Gomora /21.-22. pouze 16.00/	13.30, 16.00
Dny evropského filmu	11.00, 18.30, 20.30
23. Předčítací – FILM MĚSICE	16.00
Dny evropského filmu	11.00, 18.30, 20.30
24. Happy-Go-Lucky	13.30, 20.45
Předčítací	16.15, 18.30
25.-26. Happy-Go-Lucky	14.00, 20.45
Předčítací	16.15, 18.30
27. Předčítací	13.30, 16.15, 18.30
Happy-Go-Lucky	20.45
28. Cykus Evropský pohled: Happy-Go-Lucky	16.15
Předčítací	18.30
Happy-Go-Lucky	20.45
29. Předčítací	16.15, 18.30
Happy-Go-Lucky	20.45
30. Millionář z chatrce	16.15, 20.45
Paříž 36	18.30

PŘEDSTAVENÍ S MOŽNOSTÍ SLEVY PRO SENIORY

3. Mamma Mia!	14.30
6. Normal	14.00
10. Austrálie	13.30
13. Pochyby	14.00
17. Věvodkyně	14.30
20. Gomora	13.30
24. Happy-Go-Lucky	13.30
27. Předčítací	13.30

JINDŘIŠSKÁ VĚŽ
VÁS ZVE

Rezervace vstupenek:
224 232 429
pokladna@jindriskavez.cz
www.jindriskavez.cz

Pořady

1. Znovuzrození Jindřišské věže	17.00
Procházká historií JV s ing. J. Stěnkou. Vstupné: 60 Kč	
2. Autorské čtení	19.00
Autorské čtení povídek k tématu "svobody a vzduchu" 60. a 70.let minulého století L. Cohenem, B. Dylanem, P. Simonem, A. Garfunklem a Donovanem. Účinkují M. Zehrerová (recitace, zpěv), V. Procházká (recitace,kytara, zpěv) a V. Špurný (foukací harmonika, zpěv). Vstupné: 150, 100 Kč	
4. Divadlo Maškara – Generálka Jeho Velicence	20.00
Po italské porážce u Waterloo roku 1815 byl Napoleon Bonaparte vltěžnými mocnostmi zajat a nakonec odeslán do střezného vyhnanství na britský ostrov Svatá Helena v Atlantiku v tropech. Zde Napoleonem, jenž v neradostných podmínkách doživa posledních 6 let svého života, navštívil Josefína. Naš příběh je říkct, avšak s velmi reálným základem. Odehrává se v roce 1818, tedy tři roky před jeho smrtí. Účinkují: L. Náměstková, M. Gnulich, P. Jánský, M. Vaněk, P. Sístek, V. Winkler. Vstupné: 150 Kč	
6. a 8. Lordi - O Wilde a R. Ross	20.00
Nově objevená salonní komedie s jasnými erotickými prvky. Londýn 1896 - Praha 2006. Hrají: M. Hofmann, F. Rajmout, P. S. Butko a M. Kotěcký. Vstupné: 250 Kč	
Koncerty	
7. Mezi proudy – Ondřej Phevc + Organic Quartet	20.00
Speciální koncert ve věži. Zazní Jazz a Grooves. Pivcovy svízně basové linky hrane levou rukou a nohama na pedálech, decentní styl doprovodu a virtuozitu při sólech pravačků si nemohou vynachválit místní i zahraniční hudební kritici. Dnes platí za jednoho z nejsebyvěnějších muzikantů české jazzové a fusion scény.Organic quartet je součástí mladé, neobvykle kvalitní vlny českého jazzu a její potenciál, hracíské kvality, vyzrály repertoar a výjimečné umělecké nasazení přesahují české hranice. Vstupné: 150, 90 Kč	
10. a 12. České kytarové duo – Jana a Petr Bierhanžl	18.00
Nejznámější a nejdle hrající kytaristé hrají vdybér: Vivaldi Concerto RV 93, Paganini – Centone Di Sonate No. 1, Albeniz – Granada, Sevilla, Granados – Danzas Espanolas,Flamenco - Flamencos a další. Vstupné: 400 Kč.	
Vystavy	
6. 4. – 30. 6. 2009 2. + 3. + 4. p.	
Vlaky a vláčci – jedinečná výstava modelové a zahradní železnice ve věži pro malé i velké.	
Muzeum pražských věží 6.p.	
Stála expozice – historie a rekonstrukce věže Jindřišské, hodinový stroj a fotografie praž	

Čas na dobré víno je vždycky...

A zpravidla i chuť. Ať již na bílé nebo červené, ale musíte vědět kam zajít. Podmínky pro vychutnání skleničky vína se nabízejí v Praze na mnoha úrovních – od různých náleven, kde mají tzv. sudovky čepované „ze zdi“ někdy ne zrovna vhodně ošetřené (nic proti skutečnému sudovému vínu!) přes klubové uzavřené vinotéky až po luxusní vinárničky.

Také nabídka v Praze je přepestrá, nic nám již v této oblasti krásných jiskřivých darů slunce celého světa není odepřeno. S nastávajícími teplejšími dny při odpolední procházce centrem Prahy by vás jistě mohla oslovit téměř konspirativně schovaná vinotéka BOBULEBAR. Najdeme ji ve sklepe veřejně přístupného dvora na Národní třídě 38, hned vedle paláce Adria. Je to sklepní vinárnička jako stvořená ke skutečně klidnému vychutnání lahůvek uprostřed města, v klidu, bez tabákového dýmu a v prostředí, které vám připomene téměř pokojíček našich babiček, dokonce s hracími píánem. A zahrát může každý, kdo umí.

Přijměte proto pozvání do tohoto klidného a příjemně zabydleného prostředí vinotéky a vinárničky s občasnou hudbou v místě, kde by Pražák, natož návštěvník Prahy,

v záplav restaurací takový koutek ani nečekal.

Vínaře, ať již ty rodověrné Moraváky v Praze, na slovo vzaté odborníky z vinařských oblastí Moravy, či již vína znalé Pražany zaujme v prvé řadě slušný výběr lahových vín od malých moravských vinařů. Jména výrobců poznejte sami, až sem zavítáte. Co vás jistě zaujme, je i znalá obsluha, která ovládá skvěle servírování a dovede pohovořit o vlastnostech nabízeného vína. Nakonec budete potěšeni i slušnými cenami. Takto přijatelné ceny nejsou v obdobných podnicích běžné, ale BOBULEBAR chce být originální i v cenách stejně jako ve vínech. V nabídce BOBULEBARU jsou samozřejmě také chuťovky k vínu z malé studené kuchyně. Na rozdíl od jiných vinoték přeci jenom má něco navíc – totiž zvláštní atmosféru čle-

nitého a přesto komorního prostoru. V jednom koutě se cítíte jako v obýváku a nechybí vám kontakt s prostředím jako celku, na jiném místě jste obklopeni příjemným intimním prostorem. Pro ty, co chtějí pouze „projít domem“ je také hned u vchodu pár míst u barového pultu – jen tak na skleničku při mezipřistání od zaměstnání k domovu. A což když se sejde parta, která navíc přivede klavíristu nebo kytaristu a úměrně hlasitě k místu zanotují tu moravskou nebo semaforskou písničku? Hodí se to, vždyť s dobrou lahůvkou vína z Moravy je vždy zpěv neoddělitelně spojen! A pro malou uzavřenou společnost je o patro níž ještě malý „salonek“, úplné separé, jen pro absolutně klidně posezení.

Kouření až tak moc k vínu nepatří, ale kuřáci nejsou diskriminováni, mají vyhrazené bidýlko před vchodem, kam si mohou na svůj hřebíček odskočit. A sklenku je tam také kam odložit.

S přibývajícím stupněm na teploměru má majitel BOBULEBARu připraveny i stolečky na dvůr před vinotékou, kde bude jistě krásné posezení nejen díky poklidu Národní třídy, ale i prostředí nádherně rekonstruovaného dvora. Chtělo by se říci „...přijďte pobejt...“ ale toto oslovení patří do zcela jiné lokality, takže stačí jen pozvání, na tu příslovečnou první skleničku moravského podle vaší chuti! Tento malý kousek Moravy můžete navštívit pouze od pondělí do pátku (prozatím).

BOBULEBAR Národní 38 Praha 1, tel.: 257 941 723, www.bobulebar.cz

–PR–

Vědci, kteří nám chybějí: Emil Skamene

ČESKÉ OSOBNOSTI

Významný světový imunogenetik, profesor Emil Skamene (nar. 27. 8. 1941) proslul výzkumem geneticky podmíněné odolnosti a náchylnosti k infekcím. Na McGillově univerzitě v Kanadě založil v roce 1996 světově proslulý biomedicínský výzkumný ústav a byl až do roku 2006 jeho ředitelem. Jeho objevy otevřely medicíně cestu k lékům předcházejícím infekčním chorobám. Druhou světovou válku přežil díky mimořádnému osobnímu štěstí a neobyčejnému hrdinství svých nejbližších. Od té doby, jak říká, „splácí dluh osudu“.

O životní náplni Emila Skamene rozhodlo přání jeho maminky, aby studoval medicínu. Na studiích mladého studenta zaujaly přednášky prof. Sekly o genetice, která se později stala jeho životním osudem. Po promoci nastoupil Skamene do Ústavu experimentální biologie a genetiky ČSAV, vedeného imunologem světové pověsti prof. Haškem. Pod vedením svého školitele, vynikajícího biologa dr. Juraje Ivanje, studoval Skamene genetické zákony imunologických reakcí u myši a slepic.

V létě 1968 mu profesor Hašek zprostředkoval účast na světovém transplantacním kongresu v New Yorku. Když po 21. srpnu 1968 uprchl do Německa prof. Hašek jej na cestu vybavil dopisem pro transplantacního imunologa, šéfa chirurga na Harvardu prof. Russela, ten si poslechl Skameného přednášku a nabídl mu místo vědeckého pracovníka ve fakultní všeobecné nemocnici v Harvardu. Věren svému zaměření se mladý výzkumník dále věnoval „lovu“ genů, které kontrolují imunitní reakce proti infekcím a transplantátům. V Americe ale Emil Skamene dlouho nezůstal. V roce 1971 dostal nabídku z největší kanadské univerzity, vybudovat zde oddělení buněčné imunologie a imunogenetiky v McGillově proslulém výzkumném ústavu. Zde v roce 1974 získal i klinickou licenci, takže vedle výzkumu mohl také přímo léčit pacienty. O deset let později, roce 1984 byl jmenován profesorem, a v roce 1987 se stal ředitelem největšího vědeckého centra McGillovy univerzity. Koncem osmdesátých let spolu se svým studentem našli u myši gen, který ovlivňuje vnímavost k tuberkulóze a listerióze. Objev

vyvolal revoluci v celém imunologickém uvažování. Dosud se totiž myslelo, že takzvané infekční nemoci vznikají prostě vystavením organismu příslušným bacilům. Profesor Skamene nyní ukázal, jak posilováním buněčné imunity bránit přímo nástupu infekce, a nikoli jen čekat, až nemoc propukne, a pak ji léčit antibiotiky. V průběhu další práce pak Skamene našel „protituberkulózní“ gen i u lidí. Zní to jednoduše, ale potřebný výzkum byl tak nepředstavitelně komplikovaný, že proslulé hledání jehly v kupce sena by probíhalo snáze. Skamene si napřed vytipoval potenciálně zajímavé myši geny a zkoumal jejich funkci během vytváření protilátek při nakažení tuberkulózou. Na základě jeho výzkumu se dá očekávat, že organismy disponují obdobnými geny zprostředkovanými brzdami i proti jiným nakažlivým nemocem.

Na vědecké výsledky prof. Skamene reagovala vědecká komunita nadšeně. V roce 1997 ho kanadská Royal Society (obdobna naší Učené společnosti) zvolila řádným členem, dva roky nato pro něj kanadská vláda otevřela největší biomedicínské vědecké centrum v zemi. V roce 2000 dostal Mendelovu medaili Akademie věd ČR, o rok později se stal členem Učené společnosti České republiky. V roce 2005 získal i nejvyšší americké lékařské ocenění – stal se držitelem titulu Master of American College of Physicians.

Po listopadu 1989 začal profesor Skamene spolupracovat s českými vědci na vysokých školách i na půdě Akademie věd a zvat je také na stáže do svého ústavu v Kanadě.

R. R.

Nazdar orlové

TIP NA KNIŽKU

Další (ne)uvěřitelné příběhy leteckého mechanika

V roce 2008 vydalo Nakladatelství Jalna knihu **Droga zvaná letadla**, která byla prvním knižním vydáním tzv. Čechovin, seriálu příběhů, pravidelně zveřejňovaného na serveru Planes.cz (od roku 2005) a později přejímaného internetovým deníkem Neviditelný pes. Knižka zaznamenala neobyčejný zájem u čtenářů, a proto se její autor Jan Čech (*1950), spolu s Nakladatelstvím Jalna, rozhodl připravit další pokračování.

Knižka s názvem **Nazdar orlové** opět přivádí čtenáře do prostředí kolem letadel, zejména k leteckým společnostem Slovair, Československé aerolinie, British Airways a dalších, registrovaných ve Velké Británii, u kterých Jan Čech řadu let pracoval jako letecký mechanik. Právě odtud dobře zná zázemí leteckých hangárů, dílen i letištní plochy, kde se připravují letadla na start. Je vnímavým pozorovatelem tohoto prostředí i lidí, kteří se zde pohybují. Příběhy, které

psal sám život, jsou v jeho vyprávění poutavé, humorné i smšné a někdy skutečně až neuvěřitelné.

S autorem se můžete setkat a knihy si nechat podepsat na veletrhu Svět knihy 2009, na Výstavišti v Praze – Holešovicích. Pořad **Setkání s Janem Čechem aneb povídání nejen o letadlech** se koná v pátek 15. 5. 2009 od 17:00 v sále Rosteme s knihou v pravém křídle Průmyslového paláce.

Kniha vychází 20. dubna a je k dostání u všech knihkupců, v Nakladatelství Jalna nebo lze objednat i zaslání na dobírku (jalna@jalna.cz).

Originální pohybové divadlo VESELÉ SKOKY

1. 4. ST 15.00, 19.30 NA HLAVU
18. 4. SO 19.30 BABY BOX

BABY BOX, to je životní příběh, od vykulení se na svět, poznávání, sblížování se, zamilování se, rozcházení – až po frustrace a nezbytné stařecké chorobopisy. Vše v rozpětí od zcizení nesmrtnelného Petipova labutího tance a od irského stepu až po pohybovou a zvukovou poezii živé zvonkohry. Mezi tím gagy, skeče, klauináda. Kolektivní rozpustilost, která má řád. J. P. Kříž, *Xantypa* 17. 12. 2007

DIVADLO V CELETNÉ, Celetná 17, Praha 1, předprodej: 222 326 843, www.ticket-art.cz, www.veseleskoky.cz

PLACENÁ INZERCE

2009

CONNECTIONS

Contemporary European Současná evropská from 7 May to 12 June Mánes Gallery

Glass Sculpture skleněná plastika 7.5. – 12.6. Galerie Mánes

Masarykovo nábřeží 250, Praha 1

Výtvarná sekce České sklářské společnosti a Connections o.s. představují výstavu Connections pod osobní záštitou ministra kultury České republiky za finančního přispění Ministerstva kultury České republiky v partnerství s Magistrátem hlavního města Prahy pod záštitou starosty MČ Prahy 1 a pod záštitou Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Prodáváte rodinný šperk, obraz či jinou starožitnost a nechcete dlouho čekat na peníze z komisiho prodeje či riskovat nejistý výsledek aukce?

STAROŽITNOSTI

RYTÍŘSKÁ 21, PRAHA 1

vyplatí **ihned hotově peníze** za obrazy, šperky, hodiny, stříbro, sklo, mince, zbraně i celé pozůstatosti.

Seriozně. Slušné ceny.
po.–pá. 10–18, tel.: 603 449 882

POŘADY PRO SENIORY

Duben

Maďarské kulturní středisko,
Rytířská 25, Praha 1 od 14.30
středa 1. 4. **Jarmila Vávrová a Jana Bališová – hoboje**, pod vedením prof. M. Machové

Ztájená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku
Sraz vždy ve 13.45.
4. 4. **Benátčí Jeruzalém s nejistotami.**
Sraz na Betlémském nám. před kaplí.
18. 4. **Eminentní postavy z Divadelní ulice.** Sraz u Národního divadla na rohu nábřeží (u podjezdu).
25. 4. **Přehlížené památky malvazinského sv. pole.** Sraz na stanici autobusu č. 137 Urbanova

Horoměřice PRAHA-ZÁPAD
Suchbolská 682

**po–pá 6.15–18.00
so 8.00–12.00**

STK EMISE

V AREÁLU AUTOSERVIS, PNEUSERVIS, ČERPACÍ STANICE

MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY
IDV – dovozy, přestavby
registr vozidel Praha-západ

tel./fax: 220 970 080

tel./fax: 220 971 504

www.jistab.cz

LISTY PRAHY Kulturně společenský měsíčník, ročník 18, číslo 4/2009, vychází 11× ročně, místo vydání Praha, 1. 4. 2009. • Vydává Nakladatelství Jalna – Daria Sládečková, IČ 41825845, č. reg. MK ČR E 11264 a ÚPV č. z. 248281. • Redakce a inzerce: Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6 – Hradčany, tel.: 257 533 280, 603 429 198, fax: 257 533 281, listyprahy1@jalna.cz, www.listyprahy1.cz. • Šéfredaktorka: ing. Martina Fialková, tel.: 603 930 074, m.fialkova@centrum.cz. • Výroba Nakladatelství Jalna. • Tisk: Libertas, a. s. • Distribuce: Česká pošta, a. s. • Neoznačené fotografie jsou z archivu Listů Prahy 1. • Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. Za obsah a věcnou správnost inzerce a za uveřejnění soutěže a její průběh odpovídají zadavatelé. • Přetisk je povolen s uvedením pramene. • Zdarma.

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ ...

Po tématu *Rekonstrukce Rožmberské-ho paláce* je na programu další přednášky v Mladotově domě *Svatý Vojtěch*. ■ Komentované prohlídky v Obrazárně PH připomenou císařské antikváře a povýšení pražského malířského cechu na umění r. 1595. ■ Tereziánské křídlo nabídne pohled na dramatické události 1. světové války *Objektivem neznámého vojáka*. ■ Ve Španělském sále se představí nedávno založený big band *Košvanec Jazz Orchestra*. ■ Začíná letní turistická sezona. Hrad je otevřen od 5 do 24 h, objekty se vstupenkou od 9 do 18 h. V době návštěvy Baraka Obamy bude areál uzavřen.

... I V PODHRADÍ

V Galerii Miro vystavuje své obdivuhodné kresby *J. Kornatovský* pod názvem *Meditace*. ■ Galerie Hollar otevře výstavu tvorby *J. Boudy*. ■ Sochařské práce studentů J. Zeithammla, které vystavuje AVU v budově školy, vystřídá tvorba posluchačů grafického atelieru V. Kokolii. V Galerii Pavilon v Mostecké se po textových instalacích *L. Vitkové* představí svými prostorovými instalacemi *S. Papčo*. ■ V Museu Kampa končí výstava díla *D. Chatrného*. ■ Galerie u Betlémské kaple vystaví obrazy a kresby *M. Ranného*. ■ PPF Art představuje v Ateliéru Sudka fotografa *J. Mouchu*, v Galerii České pojišťovny malíře *P. Fialu*. ■ Dubnová *COOL TOUR linka* spojí ČMH, Valdštejnskou jízdárnu a MHMP. ■ Přednáška v AV ČR má název *Lázně, minerální a léčivé vody*.

HUDBA

Cyklus studentských koncertů *Čtyři kroky do nového světa* v Rudolfinu pokračuje *Koncertem pro klavír a orchestr c moll* S. Rachmaninova. Hraje *Filharmonie mladých Prahy*, diriguje L. Cigler, sólový part přednese P. Hévr. ■ Ve Chvalském zámku se představí *České smyčcové duo*. ■ V Domě U Kameně zvonu zahráje *Kinsky Trio Prague* skladby Martinů, Janáčka a Bartholdyho. ■ *Gutta Musicae* vnese do Galerie Miro a do Studia Ypsilon téma Velikonoce a Aprila. ■ V kostele Milče z Kroměříže na Jižním Městě vystoupí *Komorní orchestr ČVUT* s dirigentem J. Strossem a sólisty S. Pochmanovou (zpěv), D. Vakaráčovou (flétna), A. Schrollm (violoncello). Na programu je hudba klasičeského období.

NEBE NAD HLAVOU

Nejlépší příležitost zablédnout *Merkur* (v Beranu) bude mezi 10. 4. a 5. 5., hned po západu Slunce. *Jupiter* lze zpozorovat ráno v Kozorohu. *Saturn* svítí spolehlivě ve Lvu celou noc mimo jitra. *Měsíc* bude v úplňku 9. 4. v 16.55 h, v novu 25. 4. v 5.22 h. Slunce vstoupí 20. 4. v 0.44 h do znamení Býka. Maximum meteorického roje *Lyrid* 21.–22. 4. tentokrát neruší Měsíc. Očekává se asi 20 meteorů za hodinu, roj však už několikrát překvapil nečekaně zvýšenou aktivitou. Údaje jsou v SELČ.

NÁRODNÍ MUZEUM HLÁSÍ

Hlavní budova nabídne dětskou kresbu, soutěžní projekt pražských škol *Sedmě ro krkavců*. Výstava *Republika* je po provedení několika změn prodloužena do léta. ■ *Homo faber* v Musaionu prezentuje současný stav domácí rukodělné výroby v českých zemích včetně předvádění tradičních řemesel. ■ Chvalský zámek hostí *Nové sdružení pražských umělců*. ■ Náprstkovo muzeum připravilo retrospektivu legendární dvojice H+Z. Hlavní osu tvoří cestopis *Past na rovníku*, kterou po mnoha letech M. Zikmund dopracoval již sám a s cestovatelem R. Švaříčkem připravil k vydání. ■ Výstava v Muzeu B. Smetany připomene 100 let *Pražského pěveckého sboru Smetana*, v Muzeu A. Dvořáka 125. výročí narození *Růženy Naskové*. ■ Na koncertech v ČMH vystoupí žáci hudebních škol a Pražské konzervatoře.

NÁRODNÍ GALERIE

Šternberský palác je opět přístupný návštěvníkům. Pokračují zde přednášky zaměřené na *Mistry evropské malby*. ■ Výstava *Odkaz Josefa Hlávky NG* v klášteře sv. Jiří se prodlužuje do léta. ■ K nové expozici v suterénu Schwarzenberského paláce probíhá cyklus přednášek na téma *Barokní umělecké řemeslo ze sbírek UPM*. ■ Komentované prohlídky mapující *Zvíře v umění* se v dubnu zastaví u tvorby umělců 20. století ve Veletržním paláci. ■ Sbírka starého umění zakoupila devět významných děl, část kolekce A. Isidora knížete z Lobkovic. ■ O Velikonocích 13. 4. je otevřeno.

POCTA TVŮRČŮ V RUDOLFINU

Po Lukášovi, Tučapském a Ebenovi, jejichž životní jubilea připomněly předcházející koncerty, přichází na řadu J. B. Foerster (150. výročí narození) a B. Martinů (50. výročí úmrtí). Cyklus zakončí společně Pražský smíšený sbor, Vysokoskolský umělecký soubor UK, Foersterovo komorní pěvecké sdružení a Pěvecké sdružení moravských učitelů provedením Foersterových sborů a Martinů kantáty *Otvírání studánek*.

GALERIE HL. M. PRAHY

Tvořivé dialogy s uměním proběhnou k výstavě J. Davida v Městské knihovně a k Prinzhornové sbírce na Staroměstské radnici. ■ V novém diskusním pořadu s umělci, nazvaném *Z očí do očí*, se posluchačům představí J. Nepraš. ■ Pod Karlovým mostem vyzdvihli potápěči z vltavského dna fragment vázy, která byla spolu s další ztracenou vázou součástí sochy sv. Antonína Paduánského. Nalezený artefakt poslouží při rekonstrukci reliéfu z legendy františkánského světce, které budou zdobit novou kopii plastiky. Obě vázy by měly být osazeny během letošního roku. **Stáňa Wildová**